

La dècada prodigiosa d'en Michael

Àlex Gorina

S'ha mort l'actor Michael Sarrazin a setanta anys al Quebec, on va néixer (el seu nom és Michel Sarrazin, doncs, amb pronúncia francesa). Probablement gairebé ningú ja no sap qui és, perquè fa molt que va desaparèixer del cinema. El fet és que, durant quasi deu anys (del 1967 al 1975), va protagonitzar una colla de films que em van colpir. La majoria no han fet història, però eren molt millors que no els recordem, identifiquen l'època. Si el van cridar tantes vegades per acompanyar algunes de les dones més atractives d'aquells anys, jo crec que els va donar alguna cosa més que uns ulls d'un blau increïble: semblava un actor passiu i inexpressiu, però en realitat era lacònic, sobri i observador. Després

d'alguns papers petits fa el primer paper important per a Irving Kershner a *The Flim-Flam Man*, una història de murrís en què George C. Scott l'alliçona. Recordem-ne la música de Jerry Goldsmith, molt bona, i també que va ser el precedent d'un film del 1973 dirigit per Bruce Geller, que és una joia ignorada: *Harry in Your Pocket*, on els mestres d'aquest alumne de *Nueve reinas* eren Walter Pidgeon i James Coburn (enormes) i la noia, Trish Van Devere. Després del debut van venir *La platja*, de Harvey Hart, un cant al *dolce far niente* californià, amb Jacqueline Bisset sensualíssima, que tornà a fer de la seva xicotica poc després a *The Life and Times of Judge Roy Bean*, de Huston, amb Paul Newman. Sarrazin només sortia en fotografia, per l'amistat amb l'actor, amb qui havia interpretat i l'havia dirigit dos anys enrere en la imponent *Sometimes a Great Notion*, amb Henry Fonda emulant el padrí de Marlon Brando en un ambient de llenyataires, i tres fills idèntics als de Corleone. Sarrazin era l'idealista

Michael Sarrazin

semblant a Al Pacino. Realment, Puzo i Coppola van copiar aquest film. Enmig de tot plegat, l'actor va sortir en un supertruculent film de gats assassins, *Eye of the Cat*, on la noia era Gayle Hunnicut i l'experiència la hi posava la gran Eleanor Parker. A *In Search of Gregory* (aquesta sí que era dolenta, dolenta) es permetia unes vacances italianes amb guió de Tonino Guerra, en companyia de Julie Christie i molts tics de l'època, però es va rescabalar a *They Shoot Horses, Don't They?*, en braços de Jane Fonda i ajudant Sidney Pollack a encetar una gran carrera de director clàssic. I no és tot, perquè va fer un Robert Mulligan, *La recerca de la felicitat*, barreja de *Rebel sense causa* i

TEATRE

Valerie i els mascles

Joan-Anton Benach

La descoberta catalana de l'irlandès Connor McPherson (Dublín, 1971) la devem al director Manel Dueso, que el 1999 dugué a l'escenari del Romea una obra dramàtica ben peculiar d'aquell autor: *La presa*. A la taverna d'un poblet de muntanya, uns amics es trobaven com tantes tardes per a fer-se companyia, per a xerrar i convidar-se mútuament a cervesa i whisky. Això ja ho diu tot. No hi havia cap acció. No passava res. Però la tarda que imaginà McPherson, a l'establiment s'hi produí una novetat. Un dels contertulians va aparèixer acompanyat de Valerie, una

dona jove i atractiva. I aquella vegada la conversa va prendre un caire distint de les que, se suposa, hi acostumava a haver les altres tardes. Hi insisteixo: externament, no passava res d'especial, ni es descabdellava acció de cap mena.

No hi ha dubte: el secret d'aquesta peça extraordinària es diu Valerie. Ella és el *quid* de l'encant que la travessa de cap a cap. Ella és el motor de tot allò que s'hi diu. I, alerta: només és una *presència*. Una presència femenina en un ambient masculí progressivament carregat d'alcohol, pobre bàlsam de soledats i d'abstinències.

Manel Dueso va tractar el personatge de la dona enmig d'una reunió d'homes, amb una radicalitat estatuària. Com si fos ara mateix, recordo Àngels Bassas en una cantonada de l'escena, de cara al públic tres quarts d'hora o gairebé,

silenciosa, immòbil, amb la mirada suspesa en alguna imatge llunyana. Si ens hi fixàvem molt, creïem endevinar en el seu rostre un cert rictus de tristesa o de por si l'òida de la dona havia caçat una paraula massa amargant entre les llegendes de fades, fantasmes i enterramorts que, aquella tarda, els homes es contaven en veu alta des del taulell del bar. Al final, Valerie explicava la seva història, de veres tràgica, la urpada més injusta i sagnant que pot patir una mare.

De *La presa*, com se sap, la Perla 29 n'ha fet una nova versió dirigida per Ferran Utzet i que ha obtingut un èxit incontestable a la Biblioteca de Catalunya. Amb la mateixa traducció de Joan Sellent, amb una escenografia magnífica de Sebastià Brosa i amb uns actors de primera –Vila, Coromina, Villén i Intente–, el director ha vist d'una manera ben distinta el paper de Valerie (Montse Germán), una dona perfectament integrada en el grup i no pas menystinguda com a la versió del Romea, on la prevalença del mascle era